Haldusreformi ajakohased teemad

Mikk Lõhmus

15.04.2016

- ***„Kogukondlike omavalitsusüksuste reformimine on kõikjal raskemaid küsimusi valitsemise alal“***

- (Edgar Kant 1938)

Valdade ümberkorraldamise vastu kõnelevad peamiselt likvideerimisele tulevate valdade tegelased, kes peavad eneste kohustuseks oma valla kaitsmise, eriti aga selliste valdade sekretärid ja kantseleiametnikud, kes kardavad teenistuse kaotamist

(1935)

KOHALIKU OMAVALITSUSE ROLLID RIIGIS JA ÜHISKONNAS

Euroopa kohaliku omavalitsuse taustsüsteem

- Isiklikud vabadused
- Asustussüsteem
- Linn ja maa
- Napoleoni riigireformid ja Saksamaa ühendamine (Bismarcki reformid)
- Prantsuse revolutsioon ja demokraatia ideaalid
- Protestantlik põhi ja katoliiklik lõuna

20. sajandil toimunud suured muutused

- *Traditsiooniliste kogukondade lagunemine;*
- *Elanike mobiilsuse tõus;*
- *Tööhõive – ja asustusstruktuuri oluline (kas tagasipöördumatu?) muutumine, demograafilised muutused ühiskonnas;*
- *Linnastumine, suurlinnade teke;*
- *Riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesannete segunemine;*
- *Heaoluriik.*

KOHALIKU OMAVALITSUSE ROLLID ÜHISKONNAS

LINN VALD

POLIITILINE ülesanne	Kogukondlikkus Lepitamine Koostöö	Kultuur Vaba aeg, MTÜd Esmane sotsiaalabi
TEENINDUS ülesanne	Avalike teenuste tagamine	Lasteaiateenus Üldharidus Spetsialiseeritud sotsiaalteenused jne
ARENDUS ülesanne	elu- ja ettevõtlus keskkond	Ettevõtluse arendamine, võrgustikud

ELANIKE HEAOLU

Kohaliku omavalitsuse mudelid Euroopas

1. *Teenusekeskne kohalik omavalitsus;*
2. *Kogukonnakeskne kohalik omavalitsus*
3. *Kesk- ja Ida-Euroopa kohalik omavalitsus*

Kust kohast me tuleme?

SOOME
SOOME LAHT
LAANEMERI
VENEMAA
TALLINN
MAARDU
LOKSA
KUNDA
SILLAMÄE
NARVA-JOESUU
NARVA
IVANGOROD
JÕHVI
KIVIÕLI
PÜSSI
RAKVERE
TAPA
TAMSALU
RAPLA
KEILA
KEHRA
SAUE
PALDISKI
HAAPSALU
KÄRDLA
HIIUMAA
VORMSI
LIHULA
TÜRI
PAIDE
PÕLTSAMAA
JÕGEVA
MUSTVEE
KALLASTE
TORMA
TARTU
VILJANDI
PÄRNU
SINDI
KURESSAARE
SAAREMAA
MUHU
VÕHMA
ELVA
OTEPÄÄ
PÕLVA
RÄPINA
VÕRU
VALGA
VALKA
TÕRVA
HARKU
KILINGI-NÕMME
MÕISAKÜLA
ABJA-PALUOJA
KARKSI-NUIA
SUURE-JAANI
ANTSLA
PETSERI
SETUMAA
RÕUGE
RÜJIENA
AINAŽI
STAICELE
MAZSALACA
ALOJA
SALACGRĪVA
STRENČI
VALMIERA
LIMBAŽI
LÄTI
LIIVI LAHT
RUHNU
Ruhnu
Kuni kurk
Narvajõgi
Peipsi järv
Lämmijärv
Võrtsjärv
Haljala
Kadrina
Viru-Nigula
Rakvere
Lüganuse
Jõhvi
Vaivara
Viru-Jaagupi
Väike-Maarja
Iisaku
Simuna
Järva-Madise
Järva-Jaani
Ambla
Kose
Hageri
Juuru
Nissi
Anna
Rapla
Kuusalu
Harju-Jaani
Jüri
Harju-Madise
Risti
Keila
Paide
Peetri
Koeru
Türi
Laiuse
Torma
Jõgeva
Palamuse
Põltsamaa
Kodavere
Maarja-Magdaleena
Äksi
Kursi
Kolga-Jaani
Pilistvere
Viljandi
Tartu-Maarja
Puhja
Nõo
Võnnu
Rannu
Kambja
Tarvastu
Paistu
Halliste
Karksi
Helme
Rõngu
Otepää
Kanepi
Põlva
Räpina
Urvaste
Sangaste
Karula
Rõuge
Hargla
Võru
Vastseliina
Setumaa
Luke
Tori
Audru
Pärnu-Jaagupi
Vändra
Pärnu
Saarde
Tõstamaa
Häädemeeste
Varbla
Mihkli
Kirbla
Vigala
Märjamaa
Kullamaa
Martna
Ridala
Lääne-Nigula
Noarootsi
Vormsi
Reigi
Pühalepa
Käina
Emmaste
Hanila
Karuse
Lihula
Muhu
Jaani
Karja
Mustjala
Kaarma
Pöide
Valjala
Püha
Kihelkonna
Kärla
Anseküla
Jämaja
Rapla
Saue
Keila
Harju-Madise
Kehra
Paldiski
Loksa
Haljala
Kadrina
Rakvere
Ida-Viru
Lääne-Viru
Järva
Harju
Rapla
Pärnu
Viljandi
Tartu
Jõgeva
Põlva
Võru
Valga
Saaremaa
Hiiumaa
Läänemaa
Ida-Virumaa
Lääne-Virumaa
Tartumaa
Setumaa
0 20 40 km
22°00'
23°00'
24°00'
26°00'
28°00'
59°00'
58°00'
Aluskaart © Regio 2009 KL-9-026

Miks Eesti kohaliku omavalitsuse tekkelugu räägitakse eelkõige valdade näitel?

- Eesti vallasüsteem loodi Venemaa 19. sajandi teisel kümnendil toimunud reformide tulemusena. Vallad kogukondlike omavalitsusüksusena asutati Eestimaal 23. mai 1816. aasta Talurahvaseaduse ja Liivimaal 26. märtsi 1819. aasta Talurahvaseaduse alusel
- Vallad moodustati mõisakogukondade kaupa, arvestades tolleaegsete mõisate piire. Selle tulemuseks olid ebahariliku kujuga ja lahustükkidega vallad
- Ca 1000 valda

Valdade arvu vähenemine

- Kuna arvukalt oli väikseid ja mitte toimetulevaid valdasid, siis toimus 1890. aastatel Eesti aladel esimene kogu territooriumi hõlmav haldusterritoriaalne reform ja valdade arvu vähendati umbes 400-le
- Kuna Eesti oli jagatud valdavalt Eestimaa ja Liivimaa kubermangude vahel, siis varieerusid nii valdade liitmise põhimõtted kui süsteemsus.

Eesti Vabariik 1918-1940- üldised tunnusjooned

- Iseseisvumisel jäid muudetul kujul kehtima ka eelnevalt kehtinud omavalitsusseadused.

(kehtisid kuni 1937-1938)

- Toimus selge tendents riikliku mõju suurenemise ja järelevalve tugevnemise suunas, 38/39 märgid uuesti liberaliseerimisele.

(sekkumine ametissenimetamistesse, mandaadi tühistamise võimalus, järelevalve)

- Teravad vaidlused regionaalse omavalitsuse (maakond) vajalikkuse-mittevajalikkuse üle.

(kaotati 1934 kuid taastati piiratud ja tugevalt riigist sõltuval kujul 1938)

1938. aasta vallareform

- Vallareform oli tõusude ja mõõnadega päevakorral alates 1920. aastate algusest. Korduvalt esitatud seaduseelnõudes (1920, 1922, 1930 jt) käsitleti lisaks õigusliku raamistuse korrastamisele ka haldusterritoriaalse korrastamise aluseid.
- Tõsised sammud oli võimalik astuda alles 1930. aastate teise poole poliitilistes tingimustes.

Vallareformi ettevalmistamine

- *„Vallad oma praegusel kujul on loodud 40 ja veel enam aasta eest. Vahepeal on olnud suur murrang meie maa ühiskonnas. Maareformi tagajärjel on kujunenud uued keskused, alevikud ja alevid, raudteejaamade, maanteede sõlmpunktide ümbrusesse. Arenemine on valgunud üle 40 ja rohkem aasta eest loodud omavalitsusterritooriumite – valdade piiride ja tihti leiamegi vallamaja kusagil kõrvalises paigas üksikuna seismas, kuna ta õige paik oleks keskuses kuhu on koondunud ümbruskonna majanduslikud ja kultuurilised ettevõtted“*

LAPP- VALLAD

Väga imelikud oma kujult ja piiride poolest on Lõuna-Eesti vallad: sarvilised, pikad ning kitsad, ussikujulised. Katsuge kujutleda valda, mis on 15 km pikk ja alla 2 km lai, paiguti veel vähem, kuni pool kilomeetrit lai. Niisugune vald on Viljandimaa Uusna vald“

(Maramaa 1933).

Valdade kujundamise alused

- Geograafide eestvedamisel võeti aluseks „tsentraalsete asulate“ meetod (Christaller)
- Ideoloogid Endel Krebs, Edgar Kant
- Arvestuse aluseks võeti vahemaa, mida inimene suudab ühe päeva jooksul jalgsi käia ja sellest lähtuvalt leiti, et vallamaja keskmine kaugus võiks olla 7-9 km. Peeti oluliseks , et vallakeskuses asuks ideaalis kirik, postkontor, politsei, meierei, ühiskauplus, arstipunkt jne. Vald pidi olema kompaktne ja ideaalis sõõri kujuline.
- Erandeid võis teha geograafilistel põhjustel, põllumaade kvaliteedist tulenevalt, keskuse suuruse tõttu, rahvuslikud momendid ja ajaloolised-kultuurilistel põhjustel.

usjaotus, 1938

18

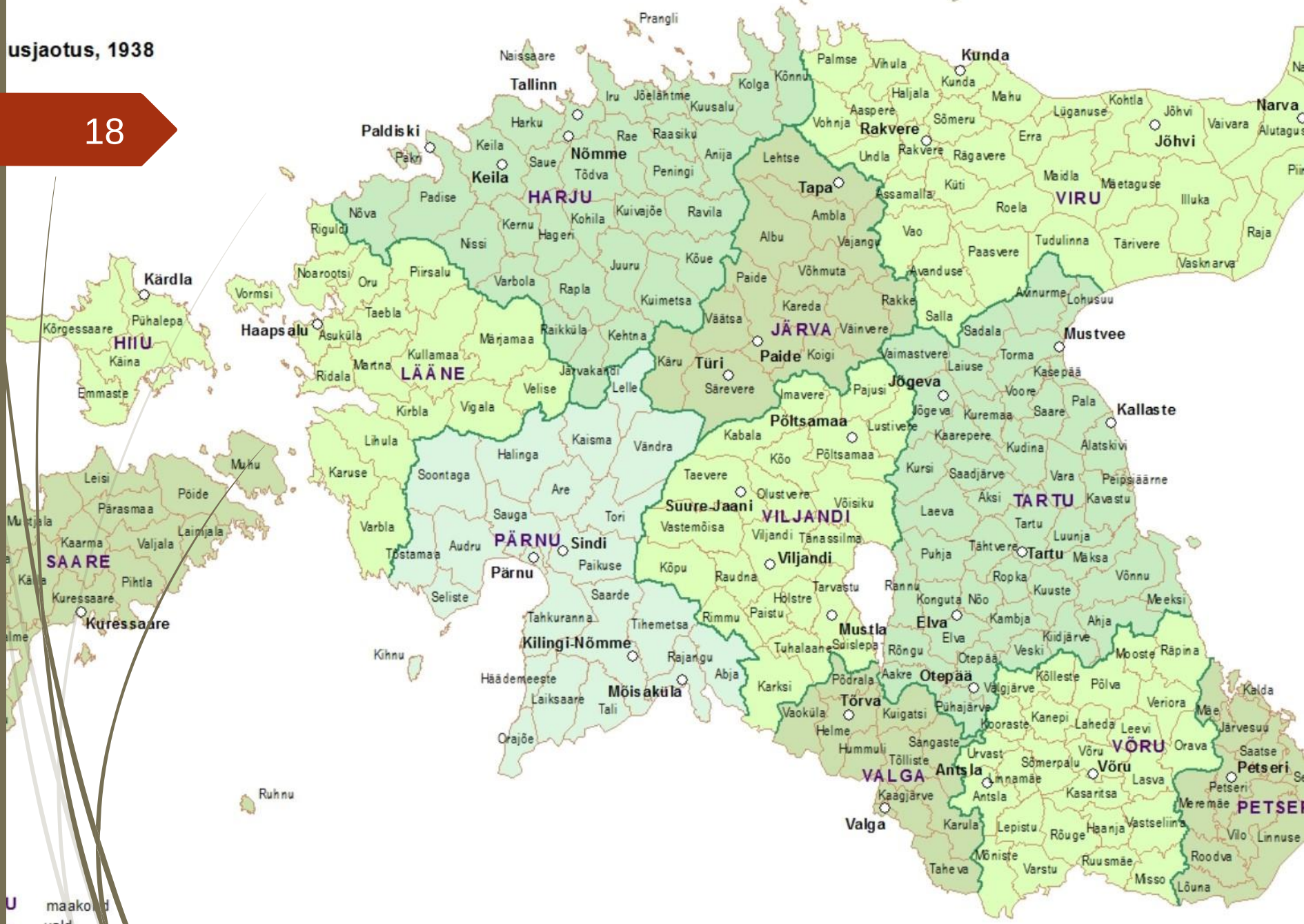
Prangli
Naissaare
Tallinn
Kunda
Palmse
Vihula
Kolga
Kõnnu
Iru
Jõelähtme
Kuusalu
Harku
Paldiski
Pakri
Keila
Nõmme
Rae
Raasiku
Saue
Tõdva
Anija
Lehtse
Peningi
Padise
HARJU
Nõva
Riguldi
Kernu
Hageri
Kohila
Kuivajõe
Ravila
Tapa
Ambla
Albu
Vajangu
Nissi
Juuru
Kõue
Paide
Võhmuta
Kareda
Rakke
Väätsa
JÄRVA
Väinvere
Türi
Koigi
Käru
Järvakandi
Lelle
Kehtna
Raikküla
Märjamaa
Varbola
Rapla
Kuimetsa
Oru
Piirsalu
Noarootsi
Vormsi
Kärdla
Haapsalu
Asuküla
Taebla
Kullamaa
Martna
Ridala
LÄÄNE
Velise
Kirbla
Vigala
HIIU
Körgessaare
Pühalepa
Käina
Emmaste
Muhu
Leisi
Pöide
Pärasmaa
Laimjala
Kaarma
Valjala
SAARE
Pihtla
Kuressaare
Lihula
Karuse
Soontaga
Halinga
Kaisma
Vändra
Are
Sauga
Tori
Varbla
Audru
PÄRNU
Sindi
Tõstamaa
Pärnu
Paikuse
Seliste
Saarde
Tahkuranna
Tihemetsa
Kilingi-Nõmme
Kihnu
Häädemeeste
Laiksaare
Tali
Rajangu
Abja
Möisaküla
Orajõe
Ruhnu
Jõgeva
Pajusi
Imavere
Särevere
Põltsamaa
Kabala
Kõo
Taevere
Olustvere
Võisiku
Suure-Jaani
VILJANDI
Vastemõisa
Viljandi
Tänassilma
Viljandi
Kõpu
Raudna
Holstre
Paistu
Rimmu
Tarvastu
Mustla
Tuhalaane
Suislepa
Rõngu
Elva
Rannu
Konguta
Nõo
Kambja
Ahja
Otepää
Aakre
Põdrala
Karksi
Vaoküla
Törva
Kuigatsi
Helme
Hummuli
Sangaste
Tõlliste
Urvast
VALGA
Antsla
Valga
Kaagjärve
Antsla
Karula
Lepistu
Rõuge
Haanja
Vastseliina
Mõniste
Taheva
Varstu
Misso
Ruusmäe
Lõuna
Roodva
Vilo
Linnuse
PETSERI
Meremäe
Petseri
Saatse
Lasva
Võru
Sõmerpalu
Innamäe
VÕRU
Orava
Veriora
Mäe
Järvesuu
Kõlleste
Põlva
Räpina
Mooste
Veski
Kiidjärve
Laheda
Leevi
Kooraste
Kanepi
Pühajärve
Vägjärve
Kõlleste
Kasaritsa
Jõgeva
Kuremaa
Saare
Pala
Kallaste
Alatskivi
Kasepää
Voore
Laiuse
Torma
Vaimastvere
Mustvee
Lohusuu
Avinurme
Salla
Sadala
Rakke
Avanduse
Paasvere
Tudulinna
Tärivere
Vasknarva
Raja
Illuka
Roela
Maidla
Mäetaguse
Küti
Assamalla
VIRU
Undla
Rakvere
Rägavere
Erra
Sõmeru
Lüganuse
Kohtla
Jõhvi
Vaivara
Narva
Alutaguse
Aaspere
Vohnja
Rakvere
Haljala
Mahu
Kunda
Kõnnu
Kolga
Kõrveküla
Kadrina
Tamsalu
Tapa
Rakvere
Jõhvi
Narva
Kunda
Paldiski
Tallinn
Haapsalu
Kärdla
Kuressaare
Pärnu
Viljandi
Suure-Jaani
Põltsamaa
Jõgeva
Mustvee
Kallaste
Tartu
Elva
Otepää
Võru
Valga
Petseri
Mustla
Kilingi-Nõmme
Möisaküla
Türi
Paide
Rakvere
Tapa
Jõhvi
Narva
Kunda

KOV likvideerimine 1940

- Eestis likvideeriti KOV kui institutsioon Nõukogude Liidu poolt ametisse pandud peaministri (presidendi ülesannetes) dekreediga **25. juulist 1940**, millega lõpetati maa-, linna-, linnaosa- ja vallavolikogude, nende komisjonide ja valitud esindajate volitused ning pandi nimetatud organite ülesanded maa-, linna-, linnaosa- ja vallavalitsustele.
- Samaaegselt likvideeriti ka üleriigilised omavalitsusliidud.

Narva LPK
Loksa
Rakvere
Kiviõli
Jõhvi
Harju
Tapa
Keila
Kose
Rapla
Haapsalu
Väike-Maarja
Hiiumaa
Märja-maa
Paide
Mustvee
Türi
Põltsamaa
Jõgeva
Vändra
P.-Jaagupi
Kallaste
Lihula
Orissaare
Suure-Jaani
Pärnu
Tartu
Kuressaare
Viljandi
Elva
Abja
Põlva
K.-Nõmme
Otepää
Räpina
Tõrva
Valga
Võru
Antsla
Vastseliina
vabariikliku alluvusega linn
rajoonikeskus
oblastipiir
LPK linnapiirkond
Eesti haldusjaotus
pärast rajoniseerimist (1951)
ja oblastipiirid (1953-1954)

HALDUSJAOTUS 1962
pärast maarajoonide reorganiseerimist
14. X 1960, 14. IV 1961 ja 28. III 1962
SOOME LAHT
LIIVI LAHT
LÄTI NSV
VENE NFSV
PEIPSI JÄRV
Võrts-järv
Pihkva järv
TALLINN
Maardu
Loksa
PALDISKI
KEILA
HARJU
Kehra
KUNDA
RAKVERE
TAPA
RAKVERE
Aegviidu
Ambla
Tamsalu
Väike-Maarja
KOHTLA-JÄRVE
Püssi
JÕHVI
SILLAMÄE
Narva-Jõesuu
NARVA
KIVIÕLI
Ahtme
Viivikonna
NARVA LPK
KOHTLA-JÄRVE LPK
Kohila
Rapla
RAPLA
PAIDE
Järva-Jaani
PAIDE
HAAPSALU
HAAPSALU
KÄRDLA
HIIUMAA
Märjamaa
MÄRJAMAA
Järvakandi
VÄNDRA
Vändra
Tootsi
Lihula
TÜRI
Võhma
PÕLTSAMAA
PÕLTSAMAA
MUSTVEE
JÕGEVA
JÕGEVA
KALLASTE
Pärnu-Jaagupi
Lavassaare
PÄRNU LPK
SINDI
PÄRNU
KINGISSEPA
KINGISSEPA
SUURE-JAANI
VILJANDI
VILJANDI
TARTU
TARTU
MUSTLA
ELVA
ELVA
OTEPÄÄ
ABJA
KILINGI-NÕMME
Abja-Paluoja
MÕISAKÜLA
Karksi-Nuia
TÕRVA
PÕLVA
Räpina
Põlva
VALGA
VALGA
ANTSLA
VÕRU
VÕRU
rajoon
riigipiir
rajooni piir
LPK
linnapiirkond
vabariikliku alluvusega linn
linn
alev
rajooni keskus
© Eesti Kaardikeskus

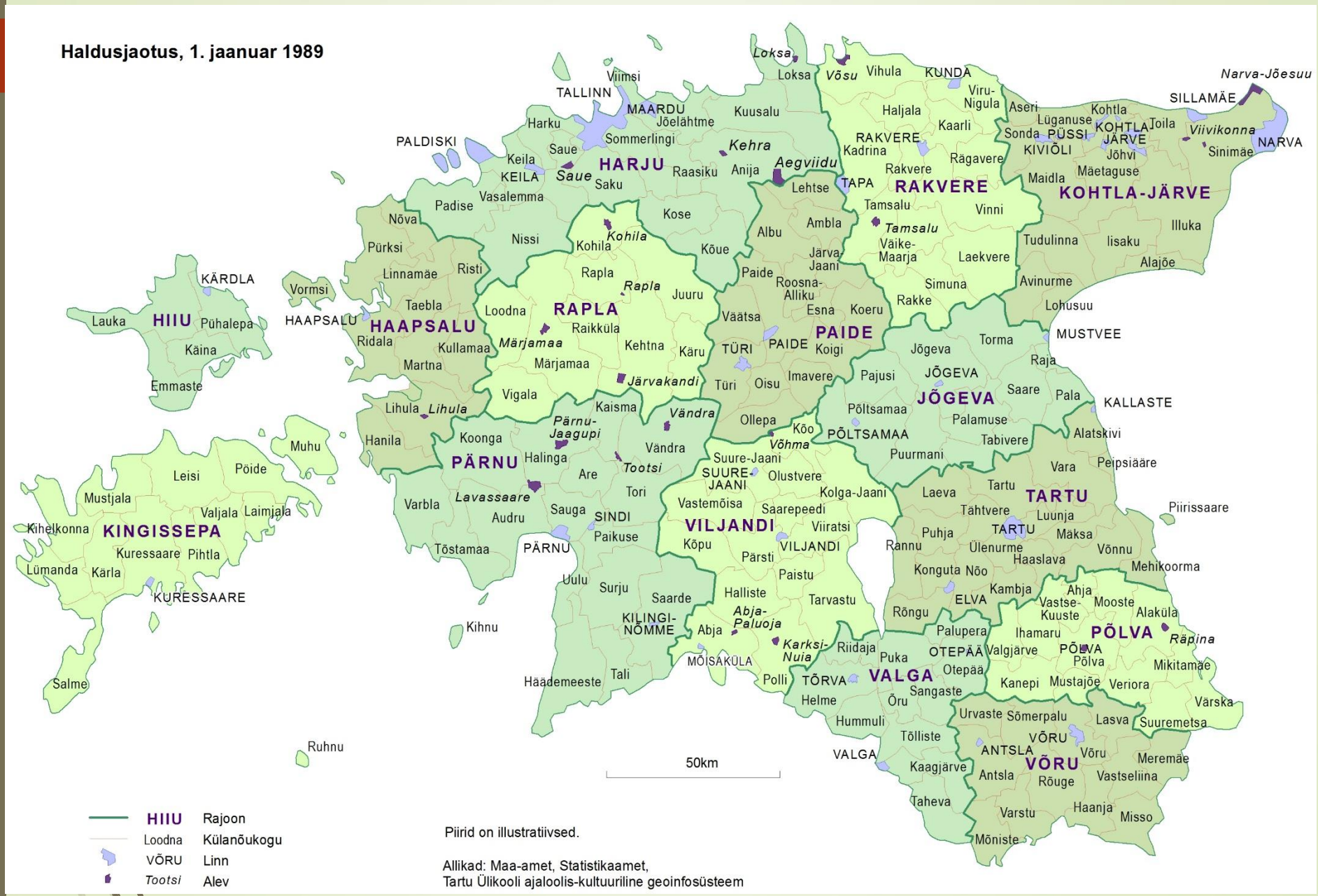
Haldusjaotus, 1. jaanuar 1989
HIIU
Loodna
VÕRU
Tootsi
Rajoon
Külanõukogu
Linn
Alev
Piirid on illustratiivsed.
Allikad: Maa-amet, Statistikaamet,
Tartu Ülikooli ajaloolis-kultuuriline geoinfosüsteem
50km
HARJU
RAPLA
HAAPSALU
PÄRNU
KINGISSEPA
KURESSAARE
KEILA
PALDISKI
TALLINN
MAARDU
Viimsi
Loksa
Kehra
Aegviidu
Saue
Harku
Jõelähtme
Sommerlingi
Kuusalu
Keila
Saku
Raasiku
Anija
Vasalemma
Padise
Nõva
Pürksi
Linnamäe
Risti
Nissi
Kohila
Kose
Kõue
Rapla
Juuru
Taebla
Loodna
Raikküla
Ridala
Kullamaa
Märjamaa
Martna
Kehtna
Käru
Järvakandi
Vigala
Lihula
Kaisma
Vändra
Pärnu-Jaagupi
Hanila
Koonga
Halinga
Are
Tootsi
Tori
Lavassaare
Varbla
Audru
Sauga
SINDI
Paikuse
Tõstamaa
PÄRNU
Uulu
Surju
Saarde
KILINGI-NÕMME
Kihnu
Ruhnu
Salme
Muhu
Leisi
Pöide
Mustjala
Valjala
Laimjala
Kihelkonna
Kuressaare
Pihtla
Lümanda
Kärla
KÄRDLA
HIIU
Pühalepa
Käina
Lauka
Emmaste
Vormsi
HAAPSALU
Võsu
Vihula
KUNDA
Viru-Nigula
Haljala
Kaarli
Aseri
Kadrina
RAKVERE
Rakvere
Tamsalu
Väike-Maarja
Lehtse
TAPA
Ambla
Albu
Järva-Jaani
Paide
Roosna-Alliku
Esna
Koeru
Väätsa
PAIDE
Koigi
TÜRI
Türi
Oisu
Imavere
Ollepa
Kõo
Võhma
Suure-Jaani
SUURE-JAANI
Olustvere
Kolga-Jaani
Vastemõisa
Saarepeedi
Viiratsi
VILJANDI
Kõpu
VILJANDI
Pärsti
Paistu
Halliste
Tarvastu
Abja-Paluoja
Abja
Karksi-Nuia
MÕISAKÜLA
Polli
TÕRVA
Häädemeeste
Tali
VALGA
Helme
Hummuli
Õru
Sangaste
Puka
Otepää
OTEPÄÄ
Riidaja
Palupera
Rõngu
ELVA
Konguta
Nõo
Puhja
Rannu
Ülenurme
TARTU
Tähtvere
Laeva
Tartu
Luunja
Mäksa
Haaslava
Võnnu
Mehikoorma
Kambja
Ahja
Vastse-Kuuste
Mooste
Alaküla
Ihamaru
PÕLVA
Räpina
Valgjärve
Põlva
Mikitamäe
Kanepi
Mustajõe
Veriora
Värska
Urvaste
Sõmerpalu
Lasva
Suuremetsa
Tõlliste
VÕRU
Võru
Meremäe
ANTSLA
Kaagjärve
Antsla
Rõuge
Vastseliina
Taheva
Varstu
Haanja
Misso
Mõniste
Jõgeva
Torma
Pajusi
JÕGEVA
Saare
Pala
KALLASTE
Raja
Põltsamaa
Palamuse
PÕLTSAMAA
Tabivere
Puurmani
Alatskivi
Peipsiääre
Vara
Piirissaare
Lohusuu
MUSTVEE
Simuna
Rakke
Avinurme
Tudulinna
Iisaku
Alajõe
Illuka
Laekvere
Vinni
Tamsalu
RAKVERE
KOHTLA-JÄRVE
Kohtla
Lüganuse
Sonda
PÜSSI
KOHTLA-JÄRVE
Joila
Viivikonna
Sinimäe
NARVA
Narva-Jõesuu
SILLAMÄE
KIVIÕLI
Jõhvi
Rägavere
Maidla
Mäetaguse

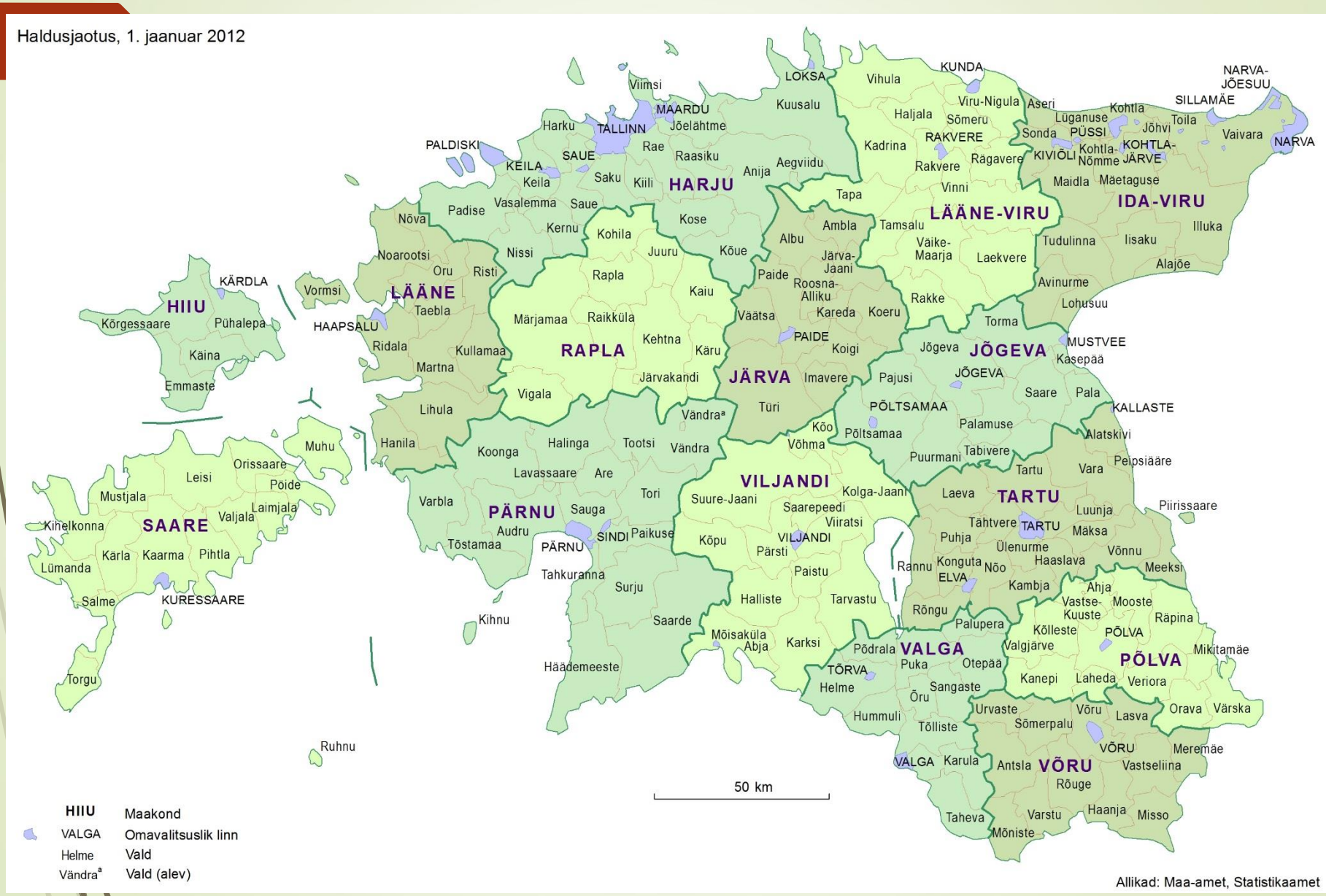
Haldusjaotus, 1. jaanuar 2012
HIIU
SAARE
LÄÄNE
HARJU
RAPLA
PÄRNU
JÄRVA
VILJANDI
LÄÄNE-VIRU
IDA-VIRU
JÕGEVA
TARTU
PÕLTSAMAA
VALGA
PÕLVA
VÕRU
PAIDE
KÄRDLA
HAAPSALU
KURESSAARE
TALLINN
KUNDA
NARVA-JÕESUU
SILLAMÄE
NARVA
RAKVERE
KIVIÕLI
KOHTLA-JÄRVE
MUSTVEE
KALLASTE
ELVA
TÕRVA
VALGA
Maakond
Omavalitsuslik linn
Vald
Vald (alev)
50 km
Allikad: Maa-amet, Statistikaamet

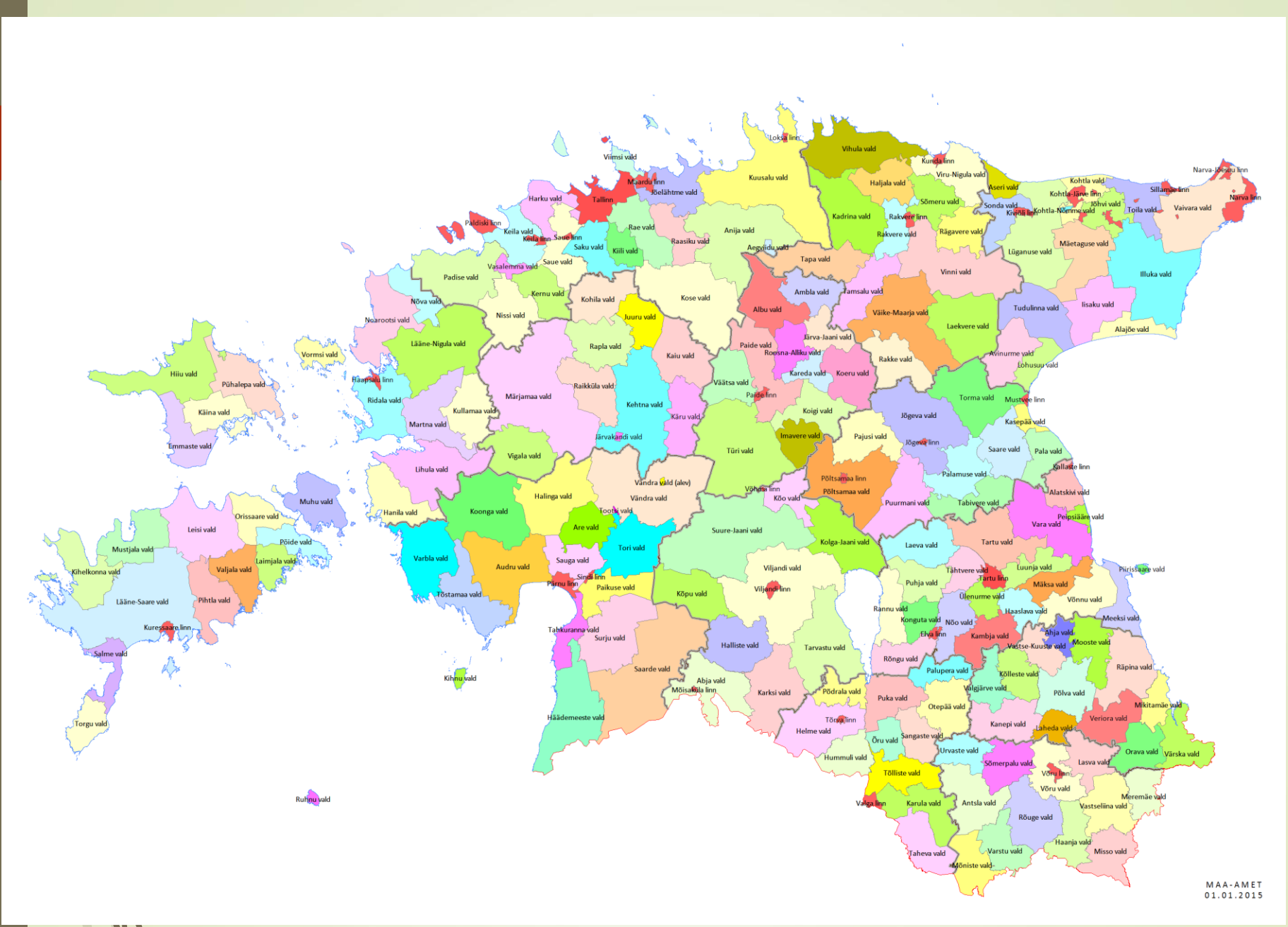
Loksa linn
Viimsi vald
Maardu linn
Jõelähtme vald
Harku vald
Tallinn
Paldiski linn
Keila vald
Keila linn
Saue linn
Saku vald
Saue vald
Vasalemma vald
Padise vald
Nõva vald
Kernu vald
Nissi vald
Noarootsi vald
Vormsi vald
Hiiu vald
Pühalepa vald
Käina vald
Emmaste vald
Lääne-Nigula vald
Rapla vald
Kohila vald
Kiili vald
Raasiku vald
Rae vald
Anija vald
Kuusalu vald
Vihula vald
Kunda linn
Viru-Nigula vald
Haljala vald
Aseri vald
Kohtla vald
Kohtla-Järve linn
Sillamäe linn
Narva-Jõesuu linn
Narva linn
Sõmeru vald
Sonda vald
Jõhvi vald
Toila vald
Vaivara vald
Kadrina vald
Rakvere linn
Rakvere vald
Rägavere vald
Aegviidu vald
Tapa vald
Kivõli linn
Kohtla-Nõmme vald
Mäetaguse vald
Lüganuse vald
Vinni vald
Illuka vald
Tamsalu vald
Ambla vald
Albu vald
Kose vald
Juuru vald
Väike-Maarja vald
Laekvere vald
Tudulinna vald
Iisaku vald
Alajõe vald
Järva-Jaani vald
Paide vald
Roosna-Alliku vald
Rakke vald
Avinurme vald
Lohusuu vald
Kareda vald
Koeru vald
Väätsa vald
Paide linn
Raikküla vald
Kaiu vald
Kehtna vald
Käru vald
Märjamaa vald
Kullamaa vald
Martna vald
Ridala vald
Häädemeeste linn
Järvakandi vald
Vigala vald
Lihula vald
Koigi vald
Türi vald
Imavere vald
Pajusi vald
Jõgeva vald
Jõgeva linn
Torma vald
Mustvee linn
Kasepää vald
Saare vald
Pala vald
Kallaste linn
Palamuse vald
Põltsamaa linn
Põltsamaa vald
Võhma linn
Kõo vald
Vändra vald (alev)
Vändra vald
Halinga vald
Hanila vald
Koonga vald
Toori vald
Are vald
Tori vald
Varbla vald
Audru vald
Sauga vald
Sindi linn
Pärnu linn
Paikuse vald
Tõstamaa vald
Suure-Jaani vald
Kolga-Jaani vald
Viljandi vald
Viljandi linn
Kõpu vald
Puurmani vald
Tabivere vald
Alatskivi vald
Peipsiääre vald
Vara vald
Laeva vald
Tartu vald
Tähtvere vald
Tartu linn
Luunja vald
Piirissaare vald
Puhja vald
Mäksa vald
Ülenurme vald
Võnnu vald
Rannu vald
Haaslava vald
Meeksi vald
Konguta vald
Nõo vald
Elva linn
Kambja vald
Ahja vald
Vastse-Kuuste vald
Mooste vald
Rõngu vald
Räpina vald
Palupera vald
Kõlleste vald
Valgjärve vald
Põlva vald
Mikitamäe vald
Puka vald
Otepää vald
Veriora vald
Kanepi vald
Laheda vald
Orava vald
Värska vald
Urvaste vald
Sõmerpalu vald
Lasva vald
Võru linn
Võru vald
Meremäe vald
Vastseliina vald
Rõuge vald
Haanja vald
Misso vald
Varstu vald
Mõniste vald
Taheva vald
Valga linn
Karula vald
Antsla vald
Tõlliste vald
Hummuli vald
Öru vald
Sangaste vald
Helme vald
Tõrva linn
Põdrala vald
Karksi vald
Abja vald
Mõisaküla linn
Saarde vald
Halliste vald
Tarvastu vald
Surju vald
Tahkuranna vald
Kihnu vald
Ruhnu vald
Saaremaa vald
Muhu vald
Orissaare vald
Leisi vald
Mustjala vald
Kihelkonna vald
Laimjala vald
Valjala vald
Pöide vald
Lääne-Saare vald
Pihtla vald
Kuressaare linn
Salme vald
Torgu vald
MAA-AMET
01.01.2015

Miks rahvasaadikute nõukogud ei ole kohalik omavalitsus

- Neil puudus demokraatlikult valitud esinduskogu.
- Neil puudus õiguslik autonoomia, nad kuulusid tsentraliseeritud riigijuhtimise süsteemi.
- Neil puudus finantsautonoomia, s.t võimalus tulusid plaanida, puudus iseseisev eelarve, kohalike maksude kehtestamise võimalus jne.
- Reaalsed otsustused tegi kommunistlik partei.
- Reaalset võimu omasid rajoonid ja vabariiklikud linnad, esmatasandi ülesanded olid väga piiratud.

Kohaliku omavalitsuse taasloomine ja haldusreform Eestis

- I tasandiline kohalik omavalitsus.
- Tingimuste täitmisel said kõik senised esmatasandi üksused omavalitsusliku staatuse.

MIS ON HALDUSREFORMI PÕHIKÜSIMUS ?

1. Olulised muudatused ühiskonnas, demograafias, hõives, töörändes (võrreldes 1990 aastate algusega)
2. Tallinna domineerimine, piirkondlike keskuste nõrkus
3. Kogukonnakesksus, teenuskesksus? Mis siis ikkagi on ülesanded?
4. Ühe keskusega KOV, multitsentriline KOV
5. Geograafia… valitsemine?

Kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemisläbirääkimised 2016
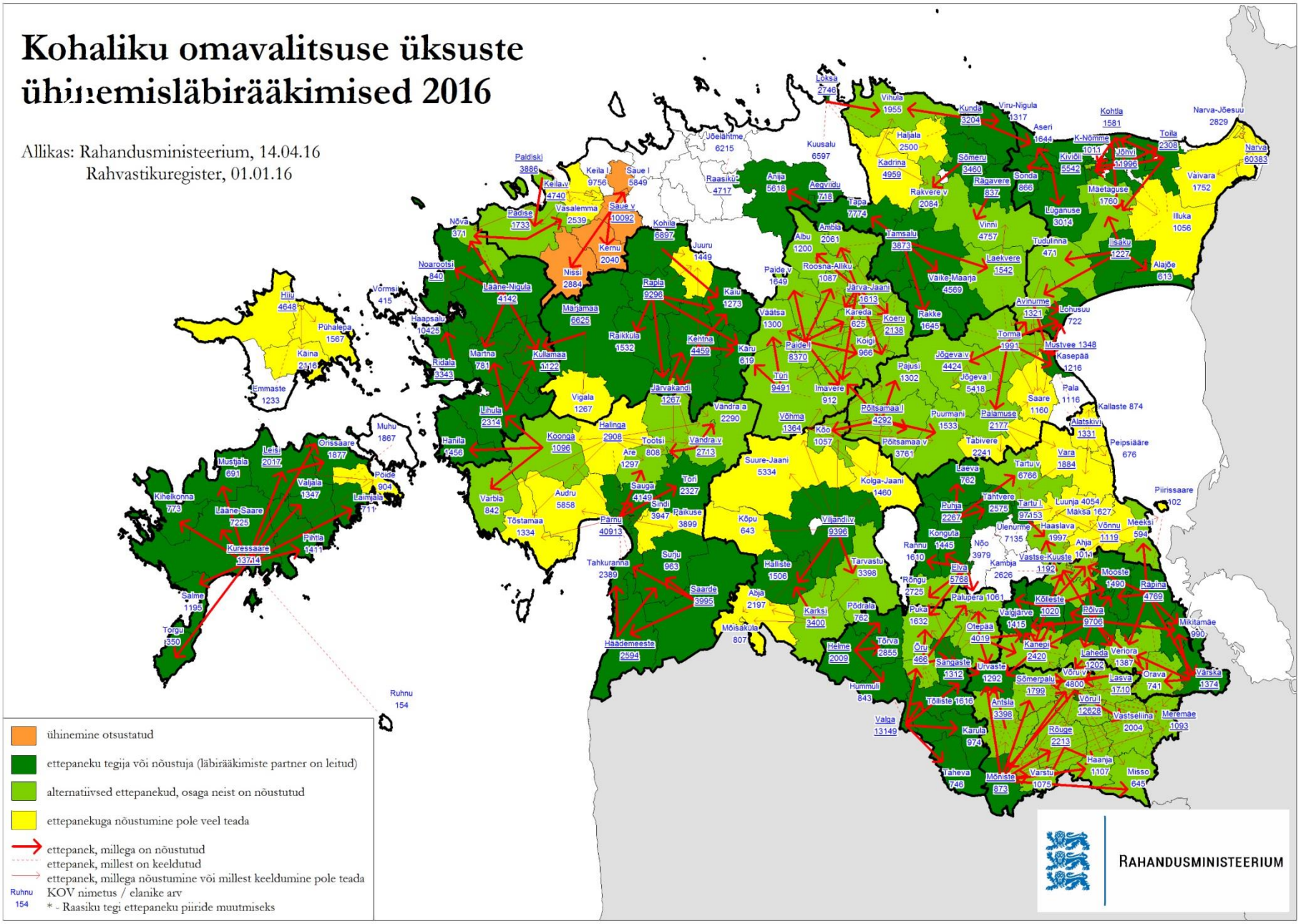
Allikas: Rahandusministeerium, 14.04.16
Rahvastikuregister, 01.01.16